

Sygn. akt: III U 442/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 października 2015 r. w O.

sprawy z odwołania C. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania C. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 04.05.2015r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje C. S. prawo do emerytury rolniczej począwszy od dnia 01.04.2015r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 442/15

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 04.05.2015r. odmówił C. S. prawa do emerytury rolniczej.

C. S. wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Podniosła, że spełnia warunki, aby otrzymać prawo do emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, że C. S. zgromadziła 20 lat, 4 miesiące i 4 dni okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, zamiast wymaganych 25 lat.

W toku postępowania odwołująca złożyła wniosek o doliczenie jej do stażu pracy dodatkowo okresu od dnia 06.02.1967r. do dnia 26.08.1969r. Sąd przekazał ten wniosek do rozpoznania organowi rentowemu stosownie do

treści art.477¹⁰ §2 kpc. Prezes KRUS wydał dnia 29.07.2015r. decyzję, w której ponownie odmówił C. S. prawa do emerytury, jednak uznał, że zgromadziła ona 23 lata, 1 miesiąc i 19 dni.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

C. S. w dniu 06.02.1967r. ukończyła 16 lat. Pracowała wówczas na gospodarstwie matki i ojczyma. Taki stan istniał do dnia 26.08.1969r. Następnie od dnia 16.09.1969r. do dnia 20.01.1992r. była zatrudniona w Zakładzie Zespołów (...) w W.. W tym czasie dnia 12.07.1979r. matka i ojczym przekazali C. S. i jej mężowi K. S. część swego gospodarstwa rolnego jako swym następcom. Było to gospodarstwo o pow.3,42 ha. Przy czym K. S. posiadał już swoje gospodarstwo o pow.1,22 ha.

C. S. oraz jej mąż przekazali swe gospodarstwo umową darowizny z dnia (...) córce A. G..

Decyzją z dnia 12.05.2015r. ZUS przyznał C. S. prawo do emerytury kapitałowej na podstawie art.24 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.).

W dniu 20.04.2015r. C. S. wystąpiła do Prezesa KRUS o przyznanie jej emerytury rolniczej. Ponieważ organ rentowy uznał, że nie zgromadziła ona 25 lat okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, zaskarżoną decyzją odmówił jej prawa do tego świadczenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

informację z Urzędu Gminy R. (k.23-29), dokumenty znajdujące się w aktach rentowych ZUS i KRUS oraz zeznania odwołującej C. S. złożone w charakterze strony (k.38).

Sąd zważył, co następuje:

C. S. urodziła się (...) Zatem ubiega się o prawo do emerytury rolniczej na podstawie **art.19 ust.1** ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.jedn. Dz.U. z 2015r., poz.704 ze zm.).

Zgodnie z tym przepisem emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 60 lat, jeśli jest kobietą urodzoną do dnia 31.12.1952r. (art.19 ust.1a pkt 1);
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

C. S. w chwili składania wniosku o emeryturę miała 64 lata. Spór dotyczył zatem jedynie faktu, czy odwołująca zgromadziła wymagany 25-letni staż podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Ostatecznie Prezes KRUS uznał, że C. S. podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w okresie od dnia 06.02.1967r. do dnia 26.08.1969r. i od dnia 01.01.1995r. do dnia 29.07.2015r. Wobec powyższego uznał, że na dzień 01.07.2015r. C. S. zgromadziła 23 lat, 1 miesiąca i 19 dni.

W niniejszej sprawie spór dotyczył okresu od dnia 12.07.1979r. do dnia 31.12.1988r. Organ rentowy nie uznał C. S. tego okresu, gdyż nie złożyła dokumentacji o opłacaniu za ten okres składek. Odwołująca wskazywała natomiast, że składki były za ten okres odprowadzane, przy czym nie zachowała się jedynie dokumentacja świadcząca o powyższym.

Informacja o zniszczeniu dokumentacji o opłacaniu składek za powyższy okres została potwierdzona przez Urząd Gminy w R. (k.23-29). Oznacza to zatem, że z braku dokumentacji o opłacaniu składek nie można wywieść wniosku, że składki takie nie były opłacane.

W spornym okresie C. S. była zarówno pracownikiem jak i rolnikiem. Do dnia 31.12.1988r. istniał obowiązek ubezpieczenia zarówno z tytułu podlegania ubezpieczeniu pracowniczemu jak i z tytułu prowadzenia gospodarstwa

rolnego. W świetle art.75 ust. pkt 1 ustawy z dnia 27.10.1977r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz.140) – rolnikiem była osoba, która była właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego o pow. powyżej 0,5 ha gruntów rolnych i leśnych, która nie była objęta ubezpieczeniem społecznym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin. Jeżeli zatem ktoś był rolnikiem w rozumieniu art.75 ust.1 w/w ustawy, to podlegał ubezpieczeniu rolniczemu niezależnie od tego, czy miał także pracowniczy tytuł do ubezpieczenia. C. S. począwszy od dnia 12.07.1979r. była rolnikiem, o którym mowa w art.75 w/w ustawy, co wynika z treści aktu notarialnego z dnia 12.07.1979r. (k.11 a.r.). Natomiast art.69 w/w ustawy nakładał na takiego rolnika obowiązek opłacania składek na fundusz emerytalny rolników począwszy od dnia 01.07.1977r. Obowiązek podlegania podwójnemu ubezpieczeniu przez rolnika, który był jednocześnie pracownikiem, zachowała także następną ustawą z dnia 14.12.1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin, jednakże jedynie do dnia 31.12.1988r. Z dniem 01.01.1989r. wyłączono bowiem obowiązek podwójnego ubezpieczenia w stosunku do rolników będących jednocześnie pracownikami.

Przytoczone przepisy prowadzą do wniosku, że w spornym okresie stan prawny nie tylko pozwalał, ale wręcz nakazywał podleganie obu ubezpieczeniom przez pracownika, który jednocześnie spełniał przesłanki podlegania ubezpieczeniu rolniczemu. Analogiczne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 16.07.2014r. (IIIAUa 1941/13).

W kontekście tych przepisów wiarygodne są zeznania odwołującej, która wskazywała, że był okres, gdy będąc pracownikiem, opłacała składki do KRUS. Taki stan istniał, dopóki nie zmieniły się przepisy, które umożliwiały płacenie jednego ubezpieczenia. Od tej pory odwołująca zaniechała opłacania za siebie składek.

Mając to na uwadze, Sąd uznał, że C. S. opłacała składki także w okresie od dnia 12.07.1979r. do dnia 31.12.1988r. Jest to okres wynoszący 9 lat, 5 miesięcy i 20 dni. Zatem na dzień wydania zaskarżonej decyzji odwołująca wykazała ponad 25 lat okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Jedynie na marginesie podnieść należy, że C. S. pobiera z ZUS emeryturę kapitałową, której uzyskanie nie jest uzależnione od posiadania okresów ubezpieczenia. Wobec powyższego nie ma w sprawie znaczenia czy zachodzi zbieg okresów podlegania przez nią ubezpieczeniu pracowniczemu i rolniczemu. Oznacza to, że nie ma przeszkód, aby w przypadku wykazania podlegania w tym samym okresie ubezpieczeniu rolniczemu i ubezpieczeniu pracowniczemu, zaliczyć okres ubezpieczenia rolniczego do emerytury rolniczej. Emerytury te mogą być pobierane jednocześnie – w myśl art.33 ust.2a ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Z tych wszystkich względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał C. S. prawo do emerytury rolniczej od dnia 01.04.2015r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art.52 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Jest to bowiem pierwszy dzień miesiąca, w którym C. S. złożyła wniosek o emeryturę i na tę datę spełniła wszelkie przesłanki, o których mowa w art.19 w/w ustawy.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na mocy **art.477¹⁴ § 2 kpc** zmienił zaskarżoną decyzję.

Stosownie do treści art.118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art.52 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, Sąd zobligowany był orzec, czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do przyznania prawa do emerytury odwołującej. Sąd uznał, że organ rentowy takiej odpowiedzialności nie ponosi. Ocena, czy sporny okres winien być zaliczony odwołującej do stażu, wymagała przeprowadzenia postępowania dowodowego, co możliwe było jedynie przed Sądem.

Wobec powyższego Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury stosownie do treści **art.118 ust.1a** w/w ustawy.